

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 29 D. NUTARIMO NR. 346 „DĖL VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. kovo 1 d. Nr. 139
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 29 d. nutarimą Nr. 346 „Dėl Valstybinių šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL ŠALPOS PENSIJŲ IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo 6 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Šalpos pensijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus (pridedama).“

2. Šiuo nutarimu patvirtintų Šalpos pensijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų 11, 25–27 punktai įsigalioja 2017 m. balandžio 1 dieną.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 346
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 139
redakcija)

ŠALPOS PENSIJŲ IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šalpos pensijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja kreipimosi dėl Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme (toliau – Šalpos pensijų įstatymas) nustatytų šalpos išmokų ir Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatyme (toliau – Tikslinių kompensacijų įstatymas) nustatytų slaugos ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų (toliau – tikslinės kompensacijos) skyrimo ir paskirtų tikslinių kompensacijų mokėjimo slaugančiam asmeniui, šalpos išmokų, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarką. Kreipimosi dėl paskirtų tikslinių kompensacijų mokėjimo slaugančiam asmeniui ir tikslinių kompensacijų mokėjimo tvarka taikoma ir Tikslinių kompensacijų įstatyme nustatytam tiksliniam priedui.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Šalpos pensijų įstatyme ir Tikslinių kompensacijų įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS KREIPIMASIS DĖL ŠALPOS IŠMOKŲ IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ SKYRIMO IR PASKIRTŲ TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO

3. Šalpos išmokos ir tikslinės kompensacijos skiriamos asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, arba jų globėjų ar rūpintojų prašymu. Šalpos išmokos ir tikslinės kompensacijos 18 metų nesukakusiems asmenims skiriamos jų tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymu.

4. Dokumentų šalpos išmokai ar tikslinei kompensacijai skirti gavimo savivaldybės administracijoje diena laikoma diena, kurią savivaldybės administracija gavo prašymą skirti atitinkamą išmoką. Kai Nuostatų 5–11 punktuose nurodyti dokumentai siunčiami paštu, dokumentų gavimo savivaldybės administracijoje diena laikoma vietos pašto spaude pažymėta dokumentų išsiuntimo diena.

5. Sprendimas dėl šalpos išmokos skyrimo priimamas, remiantis šiais dokumentais:

5.1. prašymu skirti atitinkamą šalpos išmoką. Prašymo skirti šalpos išmoką formą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras;

5.2. asmens, turinčio teisę gauti šalpos išmoką, asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu (Lietuvos Respublikos, kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės susitarimą sudariusios valstybės piliečio, jo šeimos narių arba nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenančio užsieniečio pasu arba asmens tapatybės kortele; jeigu kreipiamasi dėl šalpos išmokos skyrimo 16 metų nesukakusiam asmeniui, – jo gimimą patvirtinančiu dokumentu) arba šio dokumento kopija;

5.3. dokumentu, patvirtinančiu ar suteikiančiu teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba šio dokumento kopija, jeigu prašoma skirti šalpos išmoką Europos Sąjungos valstybės narės, išskyrus Lietuvos Respubliką, ar Europos ekonominės erdvės susitarimą sudariusios valstybės piliečiui ar jo šeimos nariui; Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimu gyventi Europos Sąjungoje arba jo kopija, jeigu prašoma skirti šalpos išmoką nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenančiam užsieniečiui;

5.4. pažyma apie asmens, kuriam prašoma skirti šalpos išmoką, deklaruotą gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje arba apie įtraukimą į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą arba šio dokumento kopija;

5.5. kompetentingos institucijos ar įstaigos pažyma apie asmeniui paskirtas ir mokamas Šalpos pensijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas pensijas ar pensijų išmokas (toliau kartu – pensijos ar pensijų išmokos) ir šių išmokų dydžius arba pažyma, kad pensijos ar pensijų išmokos nėra paskirtos ar mokamos dėl to, jog asmuo neturi teisės jų gauti. Pažymos nereikalaujama, jeigu yra žinoma, kad asmuo negali pretenduoti į pensijas ar pensijų išmokas, pavyzdžiui, asmuo yra nepilnametis arba nėra sukakęs senatvės pensijos amžiaus, arba neturi atitinkamo statuso, suteikiančio teisę gauti atitinkamą pensiją ar pensijų išmoką, ir panašiai;

5.6. jeigu prašymą pateikia asmens, turinčio teisę gauti šalpos išmoką, įgaliotas asmuo, globėjas ar rūpintojas, – dokumentu, atitinkamai patvirtinančiu įgaliojimą, globos ar rūpybos nustatymą ir asmens paskyrimą globėju ar rūpintoju, taip pat įgalioto asmens, globėjo ar rūpintojo asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu arba šių dokumentų kopijomis;

5.7. jeigu prašymą skirti šalpos išmoką nepilnamečiam asmeniui pateikia vienas iš jo tėvų (tėvių), globėjas ar rūpintojas, – dokumentu, atitinkamai patvirtinančiu tėvystės (motinystės) ryšius, globos ar rūpybos nustatymą ir asmens paskyrimą globėju ar rūpintoju, taip pat tėvo (tėvio), globėjo ar rūpintojo asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu arba šių dokumentų kopijomis.

6. Priimant sprendimą dėl šalpos neįgalumo pensijos skyrimo, kartu su Nuostatų 5 punkte nurodytais dokumentais papildomai vertinami šie dokumentai:

6.1. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba) išduota neįgalumo arba darbingumo lygio pažyma (jeigu asmuo pripažintas invalidu iki 2005 m. liepos 1 d., – Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigų gydytojų konsultacinės komisijos (toliau – GKK) išduota vaiko invalidumo pažyma arba Valstybinės

medicininės socialinės ekspertizės komisijos išduotas invalidumo pažymėjimas) arba jos kopija;

6.2. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos ar GKK išduotos pažymos, patvirtinančios, kiek laiko namuose slaugytas asmuo buvo neįgalusis, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis (iki 2005 m. liepos 1 d. – vaikas invalidas, I ar II grupės invalidas nuo vaikystės arba I ar II grupės invalidas, juo tapęs iki 18 metų, arba visiškos negalios invalidas) (skiriant šalpos neįgalumo pensiją Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims);

6.3. dokumentai, patvirtinantys tėvystės (motinystės) ryšį arba globos (rūpybos) nustatymą ir asmens paskyrimą globėju arba rūpintoju, arba šių dokumentų kopijos (skiriant šalpos neįgalumo pensiją Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 3 ir 4 punktuose nurodytiems asmenims);

6.4. socialinės globos, švietimo įstaigos ar palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės išduota pažyma atitinkamai apie tai, kokios paslaugos asmeniui teikiamos socialinės globos įstaigoje, kokią išlaikymą asmuo gauna švietimo įstaigoje arba iš kokių lėšų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje slaugomam asmeniui teikiamos slaugos, palaikomojo gydymo, socialinės paslaugos bei patarnavimai (skiriant šalpos neįgalumo pensiją vaikui, kuris yra apgyvendintas ar slaugomas vienoje iš nurodytų įstaigų);

6.5. jeigu asmuo yra gyvenęs skirtingų savivaldybių teritorijose, kiekvienos savivaldybės (išskyrus tos, kuriai pateikiami dokumentai skirti šalpos pensiją), kurios teritorijoje asmuo gyveno, administracijos išduota pažyma, kad šio asmens vaikui (vaikams) nebuvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) (skiriant šalpos neįgalumo pensiją Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims).

7. Priimant sprendimą dėl šalpos senatvės pensijos skyrimo, kartu su Nuostatų 5 punkte nurodytais dokumentais papildomai vertinami šie dokumentai:

7.1. Nuostatų 6.2 papunktyje nurodyti dokumentai (skiriant šalpos senatvės pensiją Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims);

7.2. Nuostatų 6.3 papunktyje nurodyti dokumentai (skiriant šalpos senatvės pensiją Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims);

7.3. Nuostatų 6.5 papunktyje nurodyti dokumentai (skiriant šalpos senatvės pensiją Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims).

8. Priimant sprendimą dėl šalpos našlaičių pensijos skyrimo, kartu su Nuostatų 5 punkte nurodytais dokumentais papildomai vertinami šie dokumentai:

8.1. dokumentas, patvirtinantis asmens, už kurį prašoma skirti šalpos našlaičių pensiją, mirties faktą, arba šio dokumento kopija;

8.2. dokumentas, patvirtinantis tėvystės (motinystės) ryšį su mirusiuoju, arba šio dokumento kopija;

8.3. švietimo įstaigos išduota pažyma, patvirtinanti, kad asmuo mokosi pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programą arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programą, arba šio dokumento kopija (skiriant šalpos

našlaičių pensiją Šalpos pensijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytiems asmenims);

8.4. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduota darbingumo lygio pažyma (jeigu asmuo pripažintas invalidu iki 2005 m. liepos 1 d., – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos išduotas invalidumo pažymėjimas) arba jos kopija (skiriant šalpos našlaičių pensiją Šalpos pensijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytiems asmenims);

8.5. Nuostatų 6.4 papunktyje nurodytas dokumentas (skiriant šalpos našlaičių pensiją vaikui, kuris apgyvendintas ar slaugomas (prižiūrimas) vienoje iš Nuostatų 6.4 papunktyje nurodytų įstaigų).

9. Priimant sprendimą dėl šalpos kompensacijos skyrimo, kartu su Nuostatų 5 punkte nurodytais dokumentais papildomai vertinami šie dokumentai:

9.1. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos arba GKK išduotos pažymos, patvirtinančios, kiek laiko namuose slaugytas asmuo buvo vaikas invalidas, I ar II grupės invalidas nuo vaikystės arba I ar II grupės invalidas, juo tapęs iki 18 metų (skiriant šalpos kompensaciją Šalpos pensijų įstatymo 12 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims);

9.2. Nuostatų 8.4 papunktyje nurodyti dokumentai (skiriant šalpos kompensaciją asmeniui, kuris yra netekęs 60 procentų ir daugiau darbingumo);

9.3. Nuostatų 6.3 papunktyje nurodyti dokumentai;

9.4. Nuostatų 6.5 papunktyje nurodytas dokumentas (skiriant šalpos kompensaciją Šalpos pensijų įstatymo 12 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims).

10. Sprendimas dėl tikslinės kompensacijos skyrimo priimamas, remiantis šiais dokumentais:

10.1. prašymu skirti atitinkamą tikslinę kompensaciją. Prašymo skirti tikslinę kompensaciją formą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras;

10.2. Nuostatų 5.2–5.4, 5.6 ir 5.7 papunkčiuose nurodytais dokumentais;

10.3. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduota neįgalumo lygio pažyma arba specialiųjų poreikių nustatymo pažyma (jeigu asmuo pripažintas invalidu iki 2005 m. liepos 1 d., – pensiją mokančiai įstaigai Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigų gydytojų konsultacinės komisijos išduota vaiko invalidumo pažyma arba Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos išduotu invalidumo pažymėjimu) arba jos kopija;

10.4. stacionarios socialinės globos įstaigos, stacionarios auklėjimo įstaigos ar stacionarios slaugos įstaigos išduota pažyma atitinkamai apie tai, iš kokių lėšų apmokamos asmeniui, kuriam prašoma skirti tikslinę kompensaciją, teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos, kokį valstybės ir (ar) savivaldybės išlaikymą (maistą, nakvynę ir (ar) aprangą) asmuo, kuriam prašoma skirti tikslinę kompensaciją, gauna stacionarioje auklėjimo įstaigoje arba iš kokių lėšų stacionarioje slaugos įstaigoje slaugomam asmeniui, kuriam prašoma skirti tikslinę kompensaciją, teikiamos slaugos, palaikomojo gydymo, socialinės paslaugos bei patarnavimai.

11. Kreipiantis dėl tikslinės kompensacijos mokėjimo Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 4 dalies 3 ir 4 punktuose nustatytais atvejais, būtina pateikti:

- 11.1. prašymą paskirtą tikslinę kompensaciją mokėti slaugančiam asmeniui;
- 11.2. sveikatos apsaugos ministro patvirtintos formos medicinos dokumentų išrašą, patvirtinantį, kad dėl sveikatos būklės slaugomas asmuo negali pats atsiimti paskirtos išmokos arba įgalioti, kad ją atsiimtų kitas asmuo (negali išreikšti savo valios);
- 11.3. teismo išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad prašymą paskirtą tikslinę kompensaciją mokėti slaugomam asmeniui pateikusio asmens (Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytu atveju) arba prokuroro ar globos ir rūpybos institucijos (Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu atveju) prašymu yra iškelta civilinė byla dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba dėl globos (rūpybos) nustatymo;
- 11.4. prokuroro arba globos ir rūpybos institucijos išduotą pažymą, patvirtinančią, kad dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje arba dėl globos (rūpybos) nustatymo į teismą kreiptasi asmuo, kuris yra pateikęs prašymą paskirtą tikslinę kompensaciją mokėti slaugomam asmeniui, prašymu (pateikiama Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu atveju);
- 11.5. dokumentą, patvirtinantį, kad prašymą paskirtą tikslinę kompensaciją mokėti slaugomam asmeniui pateikęs asmuo yra deklaravęs gyvenamąją vietą tuo pačiu adresu kaip ir slaugomas asmuo arba jis yra slaugomo asmens artimasis giminaitis, arba iki slaugomo asmens pilnametystės buvo jo globėjas (rūpintojas), arba šio dokumento kopiją (pateikiama Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu atveju).

12. Nuostatų 5.1–5.3, 5.6, 6.4, 8.3, 8.5, 9.1, 10.1, 10.4 papunkčiuose nurodytus dokumentus pateikia asmuo, kuris kreipiasi atitinkamai dėl šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos skyrimo. Nuostatų 5.4, 5.5, 5.7, 6.1–6.3, 6.5, 8.1, 8.2, 8.4, 10.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus (juose pateiktus duomenis) savivaldybių administracijos gauna pagal duomenų teikimo sutartis su atitinkamomis institucijomis ar įstaigomis iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro (toliau – Gyventojų registras), kitų valstybės, žinybinių registrų arba valstybės, savivaldybių informacinių sistemų. Jeigu šių duomenų nurodytuose registruose ar informacinėse sistemose nėra, savivaldybės administracija Nuostatų 14 punkte nustatyta tvarka praneša pareiškėjui, kokius dokumentus jis turi pateikti papildomai.

13. Savivaldybės administracija gautą prašymą skirti šalpos išmoką ar tikslinę kompensaciją arba paskirtą tikslinę kompensaciją mokėti slaugančiam asmeniui ir prie jo pridėtus dokumentus prašymo gavimo dieną registruoja ir įteikia (jeigu prašymas gautas paštu, išsiunčia) informacinį lapelį, kuriame nurodo jų priėmimo datą. Jeigu valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama tokios rūšies elektroninė paslauga, elektroniniu būdu gautas prašymas registruojamas ir tvarkomas Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka. Tokiu atveju pranešimas, kad prašymas gautas, kaip jis vykdomas, prašymo gavimo dieną pateikiamas elektroninių paslaugų sistemos paslaugos teikimo eigos stebėsenos modulyje.

14. Jeigu prie Nuostatų 13 punkte nurodyto prašymo pridėti ne visi reikiami dokumentai ir per 2 mėnesius nuo dienos, kurią pareiškėjui buvo įteiktas (išsiųstas) informacinis lapelis, dokumentai nepateikiami, savivaldybės administracija per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią baigėsi terminas, per kurį turėjo būti pateikti dokumentai, priima sprendimą prašymo nenagrinėti. Per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo pareiškėjui išsiunčiama priimto sprendimo, kuriame nurodomos atsisakymo nagrinėti prašymą priežastys ir šio sprendimo apskundimo tvarka, kopija ir grąžinami jo pateikti dokumentai.

15. Asmenų pateiktos dokumentų kopijos turi būti patvirtintos dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro ar kito asmens, įgalioto atlikti notarinius veiksmus, arba konsulinio pareigūno, arba kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno. Asmenų pateiktus dokumentų originalus priėmę savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai ar darbuotojai padaro jų kopijas, patvirtina kopijų tikrumą ir originalus grąžina juos pateikusiam asmeniui. Užsienio valstybių institucijų išduoti dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą ir legalizuoti arba patvirtinti pažyma (*Apostille*), išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse arba Europos Sąjungos teisės aktuose numatyta kitaip.

III SKYRIUS

ŠALPOS IŠMOKŲ IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ SKYRIMO TVARKA

16. Savivaldybės administracija sprendimą skirti ar atsisakyti skirti šalpos išmoką ar tikslinę kompensaciją priima per 10 darbo dienų nuo atitinkamo prašymo su visais reikiamais dokumentais arba papildomų dokumentų gavimo.

17. Apie priimtą sprendimą skirti ar atsisakyti skirti šalpos išmoką ar tikslinę kompensaciją savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo praneša pareiškėjui raštu. Atsisakius skirti šalpos išmoką ar tikslinę kompensaciją, kartu su pranešimu pareiškėjui išsiunčiama priimto sprendimo, kuriame nurodomos atsisakymo skirti šalpos išmoką ar tikslinę kompensaciją priežastys ir šio sprendimo apskundimo tvarka, kopija, asmeniui grąžinami jo pateikti dokumentai. Jeigu valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama tokios rūšies elektroninė paslauga, savivaldybės administracija, priėmusi sprendimą dėl elektroniniu būdu pateikto prašymo, priimtą sprendimą jo priėmimo dieną pateikia elektroninių paslaugų sistemos paslaugos teikimo eigos stebėsenos modulyje.

18. Šalpos išmokos skiriamos:

18.1. neįgaliems vaikams – iki neįgalumo lygio nustatymo termino pabaigos;

18.2. 45 procentų ar daugiau darbingumo netekusiems asmenims, išskyrus šalpos kompensacijų gavėjus, sukakusius 5 metais mažesnę už senatvės pensijos amžių, – iki darbingumo lygio nustatymo termino pabaigos;

18.3. senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims – iki gyvos galvos;

18.4. nepilnamečiams šalpos našlaičių pensijos gavėjams – iki pilnametystės;

18.5. pilnamečiams šalpos našlaičių pensijos gavėjams, jeigu jų teisė gauti šalpos našlaičių pensiją siejama su mokymusi, kol mokosi pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programą arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programą, – iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo (išskyrus bendrojo ugdymo programų mokinius, turinčius teisę gauti šalpos našlaičių pensiją iki tų metų, kuriais jie baigia mokytis pagal šias programas, rugpjūčio 31 d.), tačiau ne ilgiau, negu iki jiems sukaks 24 metai;

18.6. Šalpos pensijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytiems šalpos našlaičių pensijos gavėjams – iki jie bus netekę 45 procentų ar daugiau darbingumo;

18.7. darbingo amžiaus šalpos kompensacijų gavėjams, sukakusiems 5 metais mažesni už senatvės pensijos amžių, – iki senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos.

19. Tikslinės kompensacijos skiriamos:

19.1. vaikams, kuriems nustatytas vidutinis arba sunkus neįgalumo lygis, išskyrus Nuostatų 19.2 papunktyje nurodytą atvejį, – iki neįgalumo lygio nustatymo termino pabaigos;

19.2. vaikams, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – iki šio specialiojo poreikio nustatymo termino pabaigos;

19.3. asmenims, netekusiems 60 procentų ar daugiau darbingumo, jeigu jiems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, – iki šio specialiojo poreikio nustatymo termino pabaigos, tačiau ne ilgiau nei iki darbingumo lygio nustatymo termino pabaigos;

19.4. asmenims, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – iki šio specialiojo poreikio nustatymo termino pabaigos.

20. Šalpos našlaičių pensija našlaičiams vaikams (įvaikiams) skiriama nuo asmens, už kurį prašoma skirti šalpos našlaičių pensiją, mirties dienos. Kiekvienam mirusio arba paskelbto mirusiu asmens našlaičiui vaikui (įvaikiui) šalpos našlaičių pensija skiriama atskirai.

21. Jeigu, pasikeitus šalpos našlaičių pensijų už tą patį mirusįjį gavėjų skaičiui, keičiasi vienam našlaičiui priklausančios pensijos dydis, naujo dydžio šalpos našlaičių pensija pradedama mokėti nuo kito mėnesio po to mėnesio, kurį buvo nustatytas naujas šalpos pensijos dydis, pirmos dienos.

22. Jeigu asmuo skirtingais laikotarpiais buvo vaiku invalidu, I ar II grupės invalidu nuo vaikystės, asmeniu, tapusiu I ar II grupės invalidu iki 18 metų, arba asmeniu, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, skiriant šalpos pensiją arba šalpos kompensaciją, jo slaugos namuose laikas sumuojamas. Jeigu asmuo skirtingais laikotarpiais slaugė namuose kelis neįgaliuosius (invalidus), šių neįgaliųjų (invalidų) slaugos laikas sumuojamas tik tuo atveju, kai jis nesutampa.

IV SKYRIUS

ŠALPOS IŠMOKŲ IR TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO TVARKA

23. Kiekvienam šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos gavėjui sudaroma atskira šalpos išmokos gavėjo arba tikslinės kompensacijos gavėjo byla, kurioje kaupiami visi su šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos skyrimu ir mokėjimu susiję dokumentai. Jeigu vienam asmeniui mokamos kelios šalpos išmokos, dokumentai gali būti kaupiami vienoje byloje. Jeigu tikslinės kompensacijos gavėjui yra mokama šalpos išmoka, su tikslinės kompensacijos ir šalpos išmokos skyrimu ir mokėjimu susiję dokumentai gali būti kaupiami vienoje byloje.

24. Šalpos išmoka ir tikslinė kompensacija mokamos už praėjusį mėnesį, iki einamojo mėnesio 25 dienos, išskyrus Nuostatų 37.1 ir 37.2 papunkčiuose nustatytus atvejus, kai šalpos pensija mokama už praėjusius 12 mėnesių arba už praėjusius keturis ketvirčius.

25. Savivaldybės administracija, gavusi prašymą paskirtą tikslinę kompensaciją mokėti Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodytam asmeniui, per 10 darbo dienų nuo šio prašymo gavimo patikrina slaugomo asmens gyvenimo sąlygas ir surašo laisvos formos buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą. Šiame akte nurodoma slaugomo asmens vardas ir pavardė, gyvenamoji vieta, šeiminė padėtis, būste kartu gyvenantys ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys (vardas ir pavardė, giminystės ryšys, kita svarbi informacija, patvirtinanti, kad šie asmenys (asmuo) gyvena kartu ir tvarko bendrą ūkį).

26. Savivaldybės administracija sprendimą paskirtą tikslinę kompensaciją mokėti ar atsisakyti mokėti slaugančiam asmeniui priima per 10 darbo dienų (jeigu atliekamas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimas, – per 15 darbo dienų) nuo atitinkamo prašymo su visais reikiamais dokumentais arba papildomų dokumentų gavimo. Apie priimtą sprendimą pranešama Nuostatų 17 punkte nustatyta tvarka.

27. Tikslinė kompensacija slaugančiam asmeniui pradedama mokėti nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį priimtas sprendimas mokėti paskirtą tikslinę kompensaciją slaugančiam asmeniui, pirmos dienos. Tikslinės kompensacijos mokėjimas slaugančiam asmeniui nutraukiamas nuo dienos, kurią savivaldybės administracijai pranešama apie bent vienos iš Tikslinių kompensacijų įstatymo 7 straipsnio 4 dalies 3 punkte, 5 dalies 1 arba 3 punkte nurodytų aplinkybių išnykimą, tačiau ne vėliau kaip nuo tos dienos, kurią įsiteisėja teismo sprendimas dėl slaugomo asmens pripažinimo neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje ir globos (rūpybos) nustatymo.

28. Šalpos išmokos perskaičiuojamos kiekvieną kartą, patvirtinus naują šalpos pensijų bazės dydį, tikslinės kompensacijos – naują tikslinių kompensacijų bazės dydį, išskyrus Šalpos pensijų įstatymo 21 straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

29. Šalpos išmoka ir tikslinė kompensacija pervedama į asmens, kuriam mokama atitinkama išmoka, asmeninę sąskaitą per Lietuvos Respublikoje, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įregistruotą kredito įstaigą ar kitą mokėjimo paslaugų teikėją. Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenantiems asmenims šios išmokos gali būti išmokamos savivaldybių administracijų Lietuvos Respublikos viešųjų

pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parinktose mokėjimo įstaigose (jų padaliniuose) arba šių įstaigų (padalinių) pristatomos į namus pagal deklaruotą ar gyvenamąją vietą, kurioje jie faktiškai dažniausiai gyvena Lietuvos Respublikoje. Šalpos išmoka ar tikslinė kompensacija gali būti mokama per savivaldybės kasą. Šalpos išmokos dalis, kurią asmuo, kurio gyvenamoji vieta – socialinės globos įstaiga, tačiau pagal Šalpos pensijų įstatymą jis nelaikomas gyvenančiu socialinės globos įstaigoje, turi sumokėti už jam teikiamas socialines paslaugas, jeigu yra asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, rašytinis sutikimas, pervedama į socialinės globos įstaigos sąskaitą banke. Socialinės globos įstaigoje, kuri pagal Tikslinių kompensacijų įstatymo 2 straipsnio 3 dalį nelaikoma stacionaria, gyvenančiam asmeniui paskirta tikslinė kompensacija (jeigu yra asmens, kuriam mokama paskirtoji tikslinė kompensacija, rašytinis sutikimas) pervedama į socialinės globos įstaigos sąskaitą banke.

30. Socialinės globos, slaugos ar auklėjimo įstaiga joje gyvenančio ar slaugomo (prižiūrimo) asmens atžvilgiu laikoma visiškai finansuojama iš valstybės, savivaldybės ir (ar) Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, jeigu už socialinės globos įstaigoje asmeniui teikiamas ilgalaikės socialinės globos paslaugas yra mokama iš valstybės ir (ar) savivaldybės biudžeto lėšų, slaugos įstaigoje asmeniui teikiamos slaugos, palaikomojo gydymo, socialinės paslaugos bei patarnavimai (ne ilgiau kaip 120 dienų per kalendorinius metus), už kuriuos mokama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, o auklėjimo įstaigoje asmuo yra visiškai išlaikomas valstybės ir (ar) savivaldybės biudžeto lėšomis, t. y. gauna maistą, aprangą ir nakvynę.

31. Gyventojų registre panaikinus asmens, kuriam paskirta šalpos išmoka ar tikslinė kompensacija, gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje deklaravimo duomenis (išskyrus Šalpos pensijų įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje ir Tikslinių kompensacijų įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus), atitinkamos išmokos mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai atsirado ši aplinkybė. Šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos mokėjimas atnaujinamas nuo dienos, kurią asmuo deklaruoja gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, jeigu jo teisė gauti šią išmoką yra išlikusi.

32. Šalpos išmokos gavėjui įgijus teisę gauti didesnio dydžio, nei jam mokama šalpos išmoka, pensiją ar pensijų išmoką, išskyrus Šalpos pensijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytus atvejus (toliau šiame punkte kartu – pensija), šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai paskiriama pensija. Kai asmeniui pensija skiriama už praėjusį laikotarpį, per kurį jam buvo mokama už pensiją mažesnio dydžio šalpos išmoka, pensiją mokanti įstaiga šiuo laikotarpiu šalpos išmokai mokėti panaudotas lėšas perveda šalpos išmoką mokėjusiai savivaldybės administracijai. Kai asmeniui šalpos išmoka skiriama už praėjusį laiką, per kurį jam buvo mokama už šalpos išmoką mažesnio dydžio pensija, savivaldybės administracija asmeniui išmoka šalpos išmokos sumos ir tuo laikotarpiu, už kurį skiriama šalpos išmoka, gautos pensijos sumos skirtumą, o pensiją mokančiai įstaigai perveda pensijai nurodytu laikotarpiu mokėti panaudotas lėšas.

33. Šalpos našlaičių pensijos mokėjimas asmeniui, kuris teismo nuosprendžiu pripažįstamas kaltu už tyčinį asmens, už kurį ši pensija buvo paskirta, gyvybės atėmimą, nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai įsiteisėja teismo nuosprendis.

34. Pilnamečiams šalpos našlaičių pensijos gavėjams, kurie yra įregistruotų švietimo įstaigų bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programų mokiniai ar nuolatiniai studijų programų studentai, paskirtos šalpos našlaičių pensijos mokamos iki kitų tos švietimo įstaigos mokslo metų pradžios, bet ne ilgiau kaip iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo (išskyrus bendrojo ugdymo programų mokinius, turinčius teisę gauti šalpos našlaičių pensiją iki tų metų, kuriais jie baigia mokytis pagal šias programas, rugpjūčio 31 d.) ir ne ilgiau, negu iki jiems sukaks 24 metai. Šie šalpos našlaičių pensijos gavėjai per 30 dienų nuo mokslo ar studijų metų švietimo įstaigose, kuriose jie mokosi ar studijuoja, pradžios privalo pateikti savivaldybės administracijai švietimo įstaigų išduotas pažymas apie mokymąsi ir mokslo ar studijų metų trukmę jose. Gavus pažymą, paskirtą šalpos našlaičių pensijų mokėjimas pratęsiamas iki kitų mokslo metų tose švietimo įstaigose pradžios, bet ne ilgiau kaip iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo (bendrojo ugdymo programų mokiniams – iki tų metų, kuriais jie baigia mokytis pagal šias programas, rugpjūčio 31 d.).

35. Kai nepasibaigus šalpos išmokos arba tikslinės kompensacijos skyrimo terminui asmens neįgalumo lygis, darbingumo lygis arba specialieji poreikiai vertinami pakartotinai ir priimamas sprendimas, kuriuo keičiamas arba patvirtinamas anksčiau nustatytas neįgalumo arba darbingumo lygis, arba patvirtinamas anksčiau nustatytas specialusis poreikis, priimamas sprendimas pratęsti šalpos išmokos arba tikslinės kompensacijos skyrimo terminą, vadovaujantis naujai išduota neįgalumo lygio, darbingumo lygio arba specialiojo poreikio nustatymo pažyma be atskiro asmens, kuriam mokama šalpos išmoka ar tikslinė kompensacija, prašymo.

36. Jeigu Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 5 punkte arba 6 straipsnio 3 punkte nurodytas šalpos pensijos gavėjas tampa asmeniu, kuris privalomai draudžiamas valstybiniu socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, arba ūkininku ar jo partneriu pagal Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymą, jam paskirtos šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo kito mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį ši aplinkybė atsirado, pirmos dienos. Šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo dienos, kurią minėtoji aplinkybė išnyksta.

37. Šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensijos ir pensijos ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) skirtumas Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims mokamas tokia tvarka:

37.1. jeigu pensija ar pensijų išmoka mokama kas mėnesį, iš skirtos šalpos pensijos dydžio atimamas tą patį mėnesį, už kurį mokama šalpos pensija, asmeniui išmokėtos pensijos (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) dydis. Už 2 ar daugiau mėnesių iš karto išmokėta pensija ar pensijų išmoka (išskyrus

Nuostatų 37.2 papunktyje nustatytą atvejį) išskaičiuojama, mokant šalpos pensiją už tą mėnesį, kurį ji buvo gauta. Jeigu asmeniui apskaičiuotas šalpos pensijos dalies dydis yra lygus 3 eurams arba didesnis, šalpos pensijos dalis mokama kiekvieną mėnesį. Jeigu asmeniui apskaičiuota šalpos pensijos dalis mažesnė nei 3 eurai, jo sutikimu šalpos pensijos dalies suma už 12 mėnesių išmokama kitą mėnesį, einantį po šių 12 mėnesių, už kuriuos išmokama šalpos pensijos dalis;

37.2. jeigu pensija ar pensijų išmoka mokama kas ketvirtį, apskaičiuojamas asmeniui priklausantis šalpos pensijos to ketvirčio, už kurį mokama šalpos pensija, dydis (3 mėnesių šalpos pensijų suma) ir iš apskaičiuoto šalpos pensijos dydžio atimamas tą patį ketvirtį asmeniui išmokėtos pensijos (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) dydis. Jeigu apskaičiuota asmeniui mokamos šalpos pensijos dalis yra lygi 9 eurams arba didesnė, ji dalijama į 3 lygias dalis ir po vieną dalį išmokama einamojo ketvirčio mėnesiais. Jeigu asmeniui mokamos šalpos pensijos dalis mažesnė nei 9 eurai, jo sutikimu šalpos pensijos dalies suma už 4 ketvirčius išmokama pirmą ketvirčio, einančio po šių 4 ketvirčių, mėnesį.

38. Šalpos pensijos dalies dydis Nuostatų 37.1 papunktyje nustatyta tvarka apskaičiuojamas kiekvieną mėnesį, gavus duomenis apie asmeniui už praėjusį mėnesį išmokėtos pensijos ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) dydį. Šalpos pensijos dalies dydis Nuostatų 37.2 papunktyje nustatyta tvarka apskaičiuojamas kiekvieną pirmą einamojo ketvirčio mėnesį, gavus duomenis apie asmeniui praėjusį ketvirtį išmokėtų pensijų ar pensijų išmokų (bendros jų sumos) dydį.

39. Jeigu duomenys apie kas mėnesį arba kas ketvirtį mokamą pensiją ar pensijų išmoką iš kompetentingų įstaigų gaunami pavėluotai, mokėtinas šalpos pensijos dalies dydis apskaičiuojamas pagal turimus naujausius duomenis apie gautą pensiją ar pensijų išmoką. Gavus naujus duomenis apie išmokėtą pensiją ar pensijų išmoką, šalpos pensijos dalis perskaičiuojama.

40. Asmeniui, kuriam paskirta šalpos išmoka arba tikslinė kompensacija, pakeitus gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, arba asmens, kuriam paskirta šalpos išmoka ar tikslinė kompensacija, naujosios gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos prašymu per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo šalpos išmokos arba tikslinės kompensacijos gavėjo byla registruotu paštu išsiunčiama naujosios gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai. Prieš persiunčiant bylą, šalpos išmoką ar tikslinę kompensaciją mokanti savivaldybės administracija sudaro šalpos išmokos arba tikslinės kompensacijos gavėjo bylos vidaus apyrašą (2 egzemplioriai). Vienas bylos vidaus apyrašo egzempliorius siunčiamas kartu su byla, o antrasis saugomas savivaldybės administracijos kartu su pašto kvitu, patvirtinančiu, kad šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos gavėjo byla išsiųsta. Kartu su byla ir šios bylos vidaus apyrašu siunčiamas lydraštis, kuriame nurodoma, iki kada išmokėta šalpos išmoka ar tikslinė kompensacija.

41. Naujosios gyvenamosios vietos savivaldybės administracija, gavusi šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos gavėjo bylą, šalpos išmokos arba tikslinės kompensacijos

mokėjimą atnaujina nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, už kurį ji buvo išmokėta ankstesnės gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos, pirmos dienos.

42. Mirus asmeniui, kuriam buvo paskirta šalpos išmoka ar tikslinė kompensacija (jeigu paskirtoji šalpos išmoka ar tikslinė kompensacija buvo mokama), Šalpos pensijų įstatymo 18 straipsnio 5 dalyje ir Tikslinių kompensacijų įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytos šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos sumos išmokamos mirusįjį palaidojusiems asmenims, pateikusiems prašymą ir šalpos išmokos ar tikslinės kompensacijos gavėjo mirties faktą patvirtinantį dokumentą.
